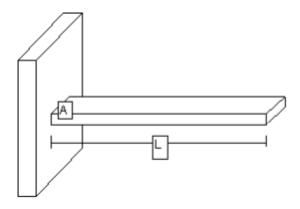
Skilaverkefni 1 í tölulegri greiningu

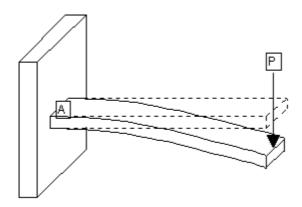
Gildir 15 % af lokaeinkunn.

Inngangur

Í þessu verkefni skoðum við sveiflanir stangar úr áli sem er föst í öðrum enda (e: cantilever beam), sjá mynd:

Stöng með lengd L er held fest í punktinum A. Sett er álag P í endapunkti stangarinnar:

Stönginni er síðan sleppt og við höfum áhuga á að finna tiðni sveiflanna hennar í kjölfarið. Hægt er að leiða út að tiðni ω uppfyllir jöfnuna

$$k^4 = \frac{\omega^2 \lambda}{EI}$$

þar sem λ er massaþéttleiki stangarinnar, EI er stifnistuðull (e: flexural rigidity) og k>0 uppfyllir jöfnuna

$$\cos(kL)\cosh(kL) = -1\tag{1}$$

b.s. L er lengd stangarinnar. cosh er breiðbogakósinus sem er skilgreint sem

$$\cosh(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$$

Verkefni

Við gefum okkur að lengd stangarinnar er $L=30\,\mathrm{mm}$, massaþéttleiki stangarinnar er $\lambda=0.8\,\mathrm{g/mm}$ og stifnistuðull er $EI=1.09\times10^{10}\,\mathrm{Pa}\cdot\mathrm{mm}^2$.

- 1. Plottið graf fallsins $f(x) = \cos(x)\cosh(x) + 1$ á bilinu [0,10] svo að þrjár rætur sjáist vel. Við viljum finna rót f skv. jöfnunni (1).
- 2. Notið helmingunaraðferð til að finna minnsta jákvæða rót jöfnunnar (1) með 4 réttum aukastöfum. Merkjið rótina inn á graf í lið 1.
- 3. Hve margar ítranir af helmingunarðaferð nægja til að fá 4 rétta aukastafi í lið 2?
- 4. Reiknið tiðni ω_1 sem samsvarar gildinu sem reiknað var í lið 2. Þetta er minnsta tiðni sveiflanna eða "first mode of oscillation".
- 5. Jafnan (1) hefur í raun óendanlega margar lausnir. Notið aðferð Newtons til að finna næst minnsta jákvæða rót f með 4 réttum aukastöfum. Merkjið hana inn á graf f og reiknið tilsvarandi tiðni ω_2 .
- 6. Reiknið minnstu 20 sveiflatiðni stangarinnar.

Heimildir

Útleiðsla á jöfnunni (1) má finna á þessari síðu ásamt meira áhugaverðu efni.

Voltera, E., Zachmanoglou, E. C. Dynamics of Vibrations. Columbus, Charles E. Merrill Books, Inc., 1965.

Hint

- 2. Að fá 4 rétta aukastafi samsvarar skekkjumörk $0.5 \cdot 10^{-4}$.
- 5. Það má endilega nota mynd úr lið 1 til að fá gróft mat á rótinni.
- 6. Nota FOR lykkju en tékka alltaf hvor lausn hafi ekki verið fundin áður. Má einnig fíkta og reyna að giska hvað er mikið bil milli 2 samliggjandi róta.